**SORTLAND KOMMUNE**

| | |
|---|---|
| Arkivsaknr.: | 23/3029 |
| Dok.nr: | 23/3533 |
| Arkiv: | Historisk-19/1131 |
| Saksbehandler: | Oddbjørg Birkelid |
| Dato: | 20.03.2023 |

# Midlertidig utvalg - evaluering av forskrift om godtgjørelse til kommunale folkevalgte

| Utvalgssaksnr | Utvalg | Møtedato |
|---|---|---|
| 027/23 | Kommunestyret | 30.03.2023 |

**INNSTILLING**

1. Det opprettes et midlertidig utvalg i henhold til kommuneloven § 5-7, for evaluering av lokal forskrift om godtgjørelse til kommunale folkevalgte
2. Utvalgets navn er …….
3. Utvalgets medlemmer og varamedlemmer velges blant kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer
4. Antall medlemmer til utvalget skal være …….
5. Som medlemmer til utvalget, velges …….
6. Som varamedlemmer til utvalget, velges …….
7. Som leder av utvalget, velges …….
8. Som nestleder av utvalget, velges …….
9. Utvalgets mandat er å evaluere forskriften om godtgjøring til kommunale folkevalgte i Sortland kommune, og komme med forslag til eventuelle endringer i forskriften
10. Utvalget avgir sitt forslag/innstilling til …….
11. Lengde på høringsperioden for forslaget til revidert forskrift, settes til …….
12. Tidspunkt for når forslaget til revidert forskrift skal legges fram til vedtaksbehandling i kommunestyret settes til …….
13. Utvalget tilpasser selv møteplan og framdrift innenfor rammen som settes i pkt. 9, 10 og 11
14. Administrasjonen bistår med …….

Kommunestyret - 027/23

## KS - behandling:

Forslag fra Høyre, foreslått av Arnhild Duås, Høyre

1. Det opprettes et midlertidig utvalg i henhold til kommuneloven § 5-7, for evaluering av lokal forskrift om godtgjørelse til kommunale folkevalgte
2. Utvalgets navn er Midlertidig utvalg for evaluering av forskrift om godtgjørelse
3. Utvalgets medlemmer og varamedlemmer velges blant kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer.
4. Som medlemmer til utvalget velges kommunestyrets gruppeledere.
5. Varamedlemmer til utvalget utpekes av partigruppene i kommunestyret.
6. Som leder av utvalget velges Tove Mette Bjørkmo
7. Som nestleder av utvalget velges Beate Bø Nilsen

8. Utvalgets mandat er å evaluere forskriften om godtgjøring til kommunale folkevalgte i Sortland kommune, og komme med forslag til eventuelle endringer i forskriften.
9. Utvalget avgir sitt forslag/innstilling til kommunestyret.
10. Lengde på høringsperioden for forslaget til revidert forskrift, settes til 3 uker.
11. Tidspunkt for når forslaget til revidert forskrift skal legges fram til vedtaksbehandling i kommunestyret settes til 22.juni.
12. Utvalget tilpasser selv møteplan og framdrift innenfor rammen som settes i pkt. 9, 10 og 11.
13. Administrasjonen bistår med sekretær til utvalget. Denne utarbeider også saksfremlegg.

Innstillingen falt med 0 stemmer mot 25 stemmer (7 SP, 4 AP, 2 SV, 3 Rødt, 7 H, 1 Frp og 1 MDG).
Fremlagte forslag fra Høyre ble vedtatt med 15 stemmer (7 H, 3 Rødt, 1 MDG, 1 Frp, 2 SV og 1 AP) mot 10 stemmer (7 SP og 3 AP).

## KS - vedtak:

1. Det opprettes et midlertidig utvalg i henhold til kommuneloven § 5-7, for evaluering av lokal forskrift om godtgjørelse til kommunale folkevalgte
2. Utvalgets navn er Midlertidig utvalg for evaluering av forskrift om godtgjørelse
3. Utvalgets medlemmer og varamedlemmer velges blant kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer.
4. Som medlemmer til utvalget velges kommunestyrets gruppeledere.
5. Varamedlemmer til utvalget utpekes av partigruppene i kommunestyret.
6. Som leder av utvalget velges Tove Mette Bjørkmo
7. Som nestleder av utvalget velges Beate Bø Nilsen
8. Utvalgets mandat er å evaluere forskriften om godtgjøring til kommunale folkevalgte i Sortland kommune, og komme med forslag til eventuelle endringer i forskriften.
9. Utvalget avgir sitt forslag/innstilling til kommunestyret.
10. Lengde på høringsperioden for forslaget til revidert forskrift, settes til 3 uker.
11. Tidspunkt for når forslaget til revidert forskrift skal legges fram til vedtaksbehandling i kommunestyret settes til 22.juni.
12. Utvalget tilpasser selv møteplan og framdrift innenfor rammen som settes i pkt. 9, 10 og 11. Administrasjonen bistår med sekretær til utvalget. Denne utarbeider også saksfremlegg.

**KORT BESKRIVELSE AV SAKEN**
Saken gjelder om det skal opprettes et midlertidig utvalg for å revidere den lokale forskriften om godtgjøring til kommunale folkevalgte, i inneværende kommunevalgperiode.

**FAKTA I SAKEN**
Partiene Høyre og Fremskrittspartiet har bedt om at det settes opp sak til kommunestyret som gjelder folkevalgtes godtgjørelse, og redegjør som følger:

*"Høyre og Frp med til sammen 9 representanter i kommunestyret ber om at det settes opp på sakslisten til kommunestyremøte en sak som gjelder revisjon av godtgjørelsesreglement, eller forskrift om godtgjøring til folkevalgte. Forskrift for godtgjørelse til kommunale folkevalgte, Sortland kommune, Nordland - Lovdata*
*Vi ønsker at sittende kommunestyre tar en gjennomgang av reglementet for godtgjøring og frikjøp av folkevalgte før kommunevalget 2023. Det skaper forutsigbarhet for de nye folkevalgte som kommer inn til høsten at spørsmål om godtgjørelse og frikjøp er vurdert og ligger klart.*
*Det er viktig at et samlet politisk miljø får delta i reelle prosesser om å finne den beste rammen for hvordan alle representanter i kommunestyret skal utøve sin folkevalgtrolle. En sak om dette skal utredes forsvarlig slik at det er et godt nok grunnlag for å kunne ta stilling til alle de spørsmål som bør løftes.*
*Det vil være i tråd med lang praksis helt frem til etter valget i 2019, at en tverrpolitisk*

*arbeidsgruppe bestående av politikere fra både mindretall og flertall nedsettes og jobber frem et forslag som drøftes på ordinær måte, i full åpenhet og offentlighet.*
*Det er uheldig at spørsmål om størrelse på frikjøp og godtgjørelser kan bli del av noen partiers avtaler, i forbindelse med forhandlinger om hvem som skal danne flertall etter valget. Innbyggerne i Sortland skal ha tillit til at vi som er folkevalgte har gode prosesser rundt spørsmålet om godtgjøring av egen innsats som politikere.*
*Saken bør legges opp slik at den kan endelig vedtas i junimøtet i 2023, og være oppdatert i lovdata innen nytt kommunestyre tiltrer i oktober ."*

Ordfører følger opp henvendelsen med denne saken.

**Om lokal forskrift om godtgjørelse til folkevalgte**

Det følger av kommunelovens kapittel 8, at bestemmelser om folkevalgtes rettigheter og plikter skal vedtas i forskrifts form, jf. lovens §§ 8-3, 8-4, 8-6 og 8-10. Myndigheten er lagt til kommunestyret selv.

Det er i lovverket ikke satt noen frist for når i kommunevalgperioden bestemmelsene om rettigheter og plikter for folkevalgte skal behandles. Vanligvis behandles godtgjørelsesbestemmelsene minst en gang, tidlig i kommunevalgperioden, av det til enhver tid sittende kommunestyre. Godtgjørelsesbestemmelsene gjelder inntil nye bestemmelser er vedtatt.

Forskrift om godtgjørelse til folkevalgte ble sist vedtatt med virkning fra 01.01.2020. Kommunedirektøren la dengang fram saksframlegg med innstilling til formannskapet, som først vedtok å legge forslaget ut til høring. Høringsforslaget ble sendt de politiske partiene og publisert på kommunens nettside. Høringsperioden var tre uker. Etter høringsrunden, framla kommunedirektøren på nytt saken til formannskapet, som behandlet og avga sin innstilling til kommunestyret for vedtak.

I tidligere kommunelov gjeldende før 2018, ble godtgjørelsesordningene vedtatt i form av reglement, uten krav til høring.

**Om forskrifter**
Forvaltningslovens krav til forskrifter er regulert i lovens kapittel 8. Lovens § 37 omhandler utredningsplikt, forhåndsvarsling og uttalelser fra interesserte, og lyder slik:

*"Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.*

*Offentlige og private institusjoner og organisasjoner for de erverv, fag eller interessegrupper som forskriftene skal gjelde eller gjelder for eller hvis interesser særlig berøres, skal gis anledning til å uttale sig før forskriften blir utferdiget, endret eller opphevet. Så langt det trenges for å få saken allsidig opplyst, skal uttalelse også søkes innhentet fra andre.*

*Forvaltningsorganet bestemmer på hvilken måte forhåndsvarslingen skal foregå og kan sette frist for å gi uttalelse.*

*Forhåndsvarsling kan unnlates forsåvidt den:*
*a. ikke vil være praktisk gjennomførlig, eller*
*b. kan vanskeliggjøre gjennomføring av forskriften eller svekke dens effektivitet, eller*
*c. må anses åpenbart unødvendig.*

*Uttalelser skal gis skriftlig. Forvaltningsorganet kan i den enkelte sak samtykke i at uttalelse gis muntlig. Når saken egner sig for det, kan forvaltningsorganet bestemme at forhandlinger om saken skal foregå i møte."*

I veilederen "Forskriftsarbeid for kommuner" utgitt av Justis og politidepartementet av 30.01.2002 er det om høringsfrist i pkt. 7.2.3, sagt at:

*"Høringsfristens lengde avhenger av hvor komplisert eller viktig saken er. Etter utredningsinstruksen (som er fastsatt ved kgl. res. 18. februar 2000 nr. 108 og gjelder for vedtakelse av forskrifter i staten) skal høringsfristen som utgangspunkt være tre måneder. Kommunene kan normalt sette fristen til to måneder for kommunale forskrifter. Fristen kan være noe kortere hvis saken haster."*

Veilederens pkt. 7.3 gir eksempel på forskrifter som ikke trenger å sendes på høring:
"
** forskrifter som det haster med å få fastsatt, f.eks. for å hindre smittefare (fvl. § 37 fjerde ledd bokstav a).*
** forskrifter som kan bli omgått hvis de blir kjent før de vedtas, f.eks. visse forskrifter om avgiftsendringer (fvl. § 37 fjerde ledd bokstav b).*
** Bagatellmessige forskrifter som ingen vil bli berørt av, f.eks. en endringsforskrift som retter skrivefeil (fvl. § 37 fjerde ledd bokstav c).*

*Det kan ofte være grunn til å gjennomføre høring selv om det bare skal foretas tekniske justeringer i en forskrift. Høringsinstansene kan ha interesse av å kommentere måten de tekniske justeringene er utført på. Høringen vil dessuten gi instansene informasjon om endringene. I slike tilfeller kan det godt settes en kortere høringsfrist enn normalt".*

**Om opprettelse av utvalg**
Opprettelse av utvalg er hjemlet i kommunelovens § 5-7, som i første og annet ledd, lyder slik:

*"Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette utvalg for kommunale og fylkeskommunale formål og for deler av den kommunale eller fylkeskommunale virksomheten. Kommunestyret kan selv også opprette utvalg med ansvar for en geografisk del av kommunen (kommunedelsutvalg). Utvalg etter denne paragrafen skal ha minst tre medlemmer.*

*Kommunestyret og fylkestinget velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget. Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv hva slags saker utvalget skal behandle. Utvalget kan få tildelt vedtaksmyndighet hvis ikke noe annet følger av lov."*

I rundskriv H-2019-4 av 28.06.2019, fra Kommunal og moderniseringsdepartementet, er det i pkt. 4.3 om utvalg sagt at:

*"Det er kommunestyret som opprettar eit utval, og fastset kva saker utvalet skal handsame. Eit utval kan få myndigheit til å ta avgjerder så lenge ikkje anna følgjer av lov, men eit utval kan også berre få utgreiingsoppgåver eller ein innstillingsrett. Utvala kan også vere oppretta for ei konkret sak, berre vere i funksjon ein viss periode, eller dei kan vere varige og vere i funksjon heile valperioden. Det er kommunestyret sjølv som vel medlemer og varamedlemer til utvala, og det er også kommunestyret som vel leiar og nestleiar. Medlemene kan veljast anten ved avtaleval eller forholdsval, og leiar og nestleiar veljast ved fleirtalsval, sjå kapittel 7."*

Det følger ellers av kommuneloven § 5-1 at utvalget som velges må inneholde benevnelsen utvalg i sitt navn.

**Om valg til folkevalgte organ**
Kommunelovens § 7-4 - Forholdsvalg, avtalevalg eller flertallsvalg kommer til anvendelse:

*"Medlemmer til folkevalgte organer skal velges ved forholdsvalg hvis minst ett medlem krever det. I*

*andre tilfeller skal medlemmene velges ved avtalevalg.*
*Leder og nestleder for folkevalgte organer skal velges ved flertallsvalg."*

Det vises ellers til kravene til kjønnsbalanse i kommunelovens §§ 7-5 - 7-7.

**VURDERING**
Kommunestyret må avklare/ta stilling til:

- utvalgets mandat. I innstillingen er det foreslått at mandatet er å evaluere forskriften om godtgjøring til kommunale folkevalgte i Sortland kommune, og komme med forslag til eventuelle endringer i forskriften
- utvalgets myndighet - dvs. om utvalget skal gis myndighet til å vedta å legge forslag til ny forskrift ut på høring, og om utvalget skal gis innstillingsrett direkte til kommunestyret
- antall medlemmer og varamedlemmer i utvalget
- hvem som kan velges til utvalget. I innstillingen er det foreslått å velge medlemmer blant kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer
- utvalgets navn
- hvor lang høringsfrist som anses nødvendig for forslaget om endring i forskrift om godtgjørelsesforskriften
- administrasjonens rolle, herunder om administrasjonen skal bistå med mer enn sekretariat, eksempelvis gi faglige innspill, saksframstilling, mv.

Om valget av medlemmer til utvalget skal skje ved forholdstallsvalg eller avtalevalg, vil avhenge av om det kreves forholdstallsvalg. Det anbefales at avklaring av dette spørsmålet gjøres i forkant av vedtaksbehandlingen.

**Personalmessige vurderinger**
Det kreves administrative ressurser i forbindelse med møtevirksomhet, eventuell bistand til saksframstilling og til eventuelle avklaringer/innspill av administrativ art, basert på erfaringer fra praktisering av forskriftens bestemmelser.

Forskriften revideres i hver kommunevalgperiode. En evaluering av forskriften nå, vil ikke utelukke det kommende kommunestyrets mulighet til å vedta godtgjørelsesbestemmelser som skal gjelde for kommende kommunevalgperiode.

Siden forskriften allerede er behandlet av sittende kommunestyre, vil en ytterligere revidering i inneværende kommunevalgperiode medføre ekstra bruk av administrativt personell.

**Økonomiske vurderinger**
I henhold til gjeldende forskrift om godtgjørelse, vil medlemmene av utvalget som opprettes, ha rett til møtegodtgjørelse, samt dekning av evt. reiseutgifter og tapt arbeidsinntekt.

**Folkehelse vurderinger**
Ikke relevant.

**Miljø-/naturforhold og klimagasskonsekvenser vurderinger**
Ikke relevant.